

معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست بر لزوم حفاظت از تالاب‌های ساحلی و تداوم طرح های احیا و بازسازی و حمایت از نهادهای مردمی در استان بوشهر تاکید کرد.
به گزارش اقتصادسراسرآمد، احمد رضا لاهیجان زاده در نشست با مسئولان استان بوشهر اظهار کرد: صنایع باید علاوه بر پایبندی به تعهدات زیست محیطی، در مسیر بازگشت به چرخه تولید، الزامات جدید متناسب با شرایط بحرانی را رعایت کنند.
معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست بر لزوم حفاظت از تالاب‌های ساحلی و تداوم طرح های احیا و بازسازی و حمایت از نهادهای مردمی در استان بوشهر تاکید کرد.
وی بر پیگیری خسارات زیست محیطی خصوصا در حوزه محیط زیست دریایی و سواحل و سایر حوزه‌ها از طریق نهاده‌ها و مجامع مرتبط بین المللی تاکید کرد.

مشاور رئیس سازمان محیط زیست کشور نیز عنوان کرد: با توجه به وقوع جنگ تحمیلی، موارد تخریب محیط‌زیستی و نمونه برداری از آلودگی ها و محاسبه خسارات وارد شده به محیط زیست دریایی و طبیعی و انسانی ناشی از نشت مواد نفتی بررسی می شود.
علی محمد طهماسبی بیرگانی افزود: همچنین خسارات آلودگی‌های دریایی و حتی آلودگی هوا و خاک به صورت جامع و کامل، بررسی و برای مطالبه از طریق مراجع بین المللی اقدام خواهد شد.

صادرات ۴هزار و ۵۰۰ تن انواع آبزیان در ایام جنگ تحمیلی

دبیر اتحادیه تولید و تجارت آبزیان ایران با اشاره به تداوم صادرات آبزیان در دوره جنگ تحمیلی، گفت: از تاریخ ۹ اسفند ماه سال گذشته تا ۲۶ فرودین ماه ۱۴۰۵، در مجموع ۴ هزار و ۵۰۰ تن انواع آبزیان به بازارهای هدف صادر شده است.
به گزارش اقتصادسراسرآمد، اکبر خدایی با اشاره به تداوم صادرات آبزیان در دوره جنگ تحمیلی، به مانا گفت: از تاریخ ۹ اسفند ماه سال گذشته تا ۲۶ فرودین ماه ۱۴۰۵، در مجموع ۴ هزار و ۵۰۰ تن انواع آبزیان به بازارهای هدف صادر شده است.

دبیر اتحادیه تولید و تجارت آبزیان ایران، ادامه داد: از این میزان صادرات آبزیان در دوره جنگ تحمیلی، به ۳ هزار تن به کشور روسیه صادر شده است که بخش اعظم آن به صادرات میگی اختصاص داشته است.
وی خاطر نشان ساخت: هزار و ۵۰۰ تن مابقی نیز شامل میگو، قزل آلا و ماهیان گرمابی به کشورهای همسایه به ویژه عمان، امارات، افغانستان، عراق، ترکیه، قطر و ارمنستان صادر شده است.
این فعال بخش خصوصی در صنعت شیلات کشور، ادعان داشت: بر اساس برنامه ریزی‌های صورت گرفته صادرات آبزیان توسط بخش خصوصی و حمایت سازمان‌های دولتی به ویژه سازمان شیلات و سازمان دامپزشکی با قوت همچنان ادامه خواهد داشت.

به گفته این مقام مسئول در اتحادیه تولید و تجارت آبزیان، سال گذشته صادرات آبزیان طور عمده به کشورهای جنوب شرق آسیا، کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس و کشورهای اروپایی انجام شده است که امسال نیز با برخی از این کشورها قرارداد صادرات منعقد شده است.

خدایی با بیان اینکه آبزیان صادر شده از ایران شامل ماهیان غیرماکول، میگوی پرورشی، قزل آلا، ماهیان گرمابی، خاویار، کنسرو تون ماهی، غذای خشک و ماهیان زینتی است، بیان داشت: امیدواریم با برنامه‌ریزیهای در حال انجام شاهد تداوم صادرات و به دنبال آن ارزآوری در بخش صنعت شیلات کشورمان باشیم.

گروه تحلیل - رضا نصری -
تصمیم ایران برای تنظیم و در صورت لزوم محدود کردن عبور کشتی‌های مرتبط با طرف‌های متخاصم، اقدامی خودسرانه برای بستن تنگه نبود؛ بلکه اعمالی متناسب از حق ذاتی دفاع مشروع ذیل ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد به‌شمار می‌رفت که کاملاً با اختیار حاکمیتی دولت ساحلی بر آب‌های سرزمینی‌اش سازگار است.»

رضا نصری، کارشناس حقوق بین الملل در نوشتاری در حساب کاربری خود در شبکه ایکس نوشت:
«دولت‌های غربی همچنان با اطمینانی آیین‌وار اصرار دارند تنگه هرمز یک «آبراه بین‌المللی» است که باید «بدون قید و شرط» بازگشایی شود. این موضع مطلق‌گرایانه نشان‌دهنده ناتوانی عمیق در درک درس اصلی جنگ اخیر آمریکا-اسرائیل علیه ایران است: هنگامی که یک آبراه به‌اصطلاح بین‌المللی به ابزاری برای آغاز یک حمله مسلحانه، پشتیبانی علیه دولت ساحلی‌ای تبدیل می‌شود که این آبراه از قلمرو آن عبور می‌کند، خود مفهوم «دسترسی بدون قید و شرط» از نظر حقوقی و اخلاقی غیرقابل دفاع می‌شود.
۲- این جنگ، تفسیرهای حقوقی و چشم‌انداز راهبردی را به‌طور برگشت‌ناپذیر تغییر داده است. برای نخستین‌بار در تاریخ معاصر، یک تنگه مهم بین‌المللی نه صرفاً برای تجارت یا ناوبری بی‌طرفانه، بلکه به‌عنوان کریدور اصلی دریایی برای یک کارزار هماهنگ تجاوز مورد استفاده قرار گرفت -که شامل حملات، پشتیبانی لجستیکی، محاصره‌ها و پروازهای عبوری با هدف نابودی حاکمیت، زیرساخت‌ها و رهبری یک دولت ساحلی بوده است. نیروهای آمریکایی و اسرائیلی با تنگه به‌مثابه یک سکوی پرتاب و خط تدارکاتی بالفعل برای عملیاتی برخورد کردند که تحت هر تفسیری از منشور سازمان ملل متحد، مصداق استفاده غیرقانونی از زور بود.

در چنین بستری، تصمیم ایران برای تنظیم و در صورت لزوم محدود کردن عبور کشتی‌های مرتبط با طرف‌های متخاصم، اقدامی خودسرانه برای بستن تنگه نبود؛ بلکه اعمالی متناسب از حق ذاتی دفاع مشروع ذیل ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد به‌شمار می‌رفت که کاملاً با اختیار حاکمیتی دولت ساحلی بر آب‌های سرزمینی‌اش سازگار است.

۳- علاوه بر این، عامل تعیین‌کننده‌ای که بیش از پیش تنگه هرمز را از ویژگی‌ها و حقوقی‌که معمولاً به آبراه‌های بین‌المللی نسبت داده می‌شود تهی می‌سازد، شبکه متراکم پایگاه‌های نظامی آمریکا در کشورهای عربی ساحلی پیرامون خلیج فارس است.
این تأسیسات -در بحرین، قطر، امارات متحده عربی، عربستان سعودی و کویت- هیچ کارکرد تجاری یا بی‌طرفانه‌ای ندارند. آن‌ها صراحتاً برای اعمال قدرت علیه ایران، تهدید منافع حیاتی آن و تسهیل همان عملیات نظامی موجودیتی که در جنگ اخیر مشاهده شد، ایجاد شده‌اند. هواپیماها، ناوهای جنگی، سامانه‌های موشکی و مراکز لجستیکی مستقر پیش‌دستانه آمریکا، کل منطقه خلیج -از جمله خود تنگه- را به یک منطقه عملیاتی پیشرو و مسلح تبدیل کرده‌اند که علیه یک دولت ساحلی خاص ساماندهی شده است.

بر اساس حقوق بین‌الملل، یک تنگه بین‌المللی جایگاه ویژه «عبور ترانزیتی» خود را از نقشش به‌عنوان یک گذرگاه بی‌طرف که دو پهنه دریای آزاد یا مناطق انحصاری اقتصادی را به هم متصل می‌کند و برای ناوبری صلح‌آمیز بین‌المللی به‌کار می‌رود، کسب می‌کند. هنگامی که یک سوی این گذرگاه به سکوی دائمی نظامی برای نابودی دولت ساحلی مقابل تبدیل شود، آن آبراه دیگر به‌عنوان یک تنگه بین‌المللی «عادی» عمل نمی‌کند؛ بلکه به امتداد یک زون نظامی خصوصت‌آمیز بدل می‌شود. حضور این پایگاه‌ها ماهیت حقوقی تنگه را به‌طور بنیادین

رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند مطرح کرد:

چرخش بزرگ از بنادر جنوبی به همسایگان

موجود هم وضعیت امیدوارکننده‌ای برای اجرای سریع تمرکززدایی و رفع «وابستگی تجاری» به تنگه هرمز ترسیم می‌کند. گذرگاه‌های مرزی با کشور ترکیه شامل بازرگان (مرز گوربلاغ)، رازی (مرز کاپی کوی)، سرو (مرز اسن دره)، گذرگاه مرزی با کشور ارمنستان شامل مرز نوردوز در سمت ایران (نام شهر مرزی کشور ارمنستان)، گذرگاه‌های مرزی با کشور جمهوری آذربایجان شامل آستارا، بیله‌سوار، جلفا، پلدشت (صنم بلاغی)، گذرگاه‌های مرزی با کشور ترکمنستان شامل باجگیران -قوچان، لطف آباد شهرستان درگز، سرخس، اینچه‌برون، گذرگاه‌های مرزی با کشور افغانستان شامل دوغارون، میلک -زابل -نیمروز، فراه، مرز شمشغ، گذرگاه‌های مرزی با کشور عراق شامل مرز خسروی (مندریه، دولت مرکزی عراق) جذابه (الشیب)، شلمچه، مهران (زرباطیه)، سومار (مندلی)، تمرچین (اقلیم کردستان عراق)، پرویزخان (خاقلین، دولت مرکزی عراق)، گذرگاه مرزی باشماق (اقلیم کردستان عراق)، گذرگاه شیخ صالح (دولت مرکزی عراق)، گذرگاه مرزی کیله سردهشت، سیرانبند بانه و سیف سنقر، گذرگاه‌های مرزی با کشور پاکستان شامل گذرگاه مرز میرجاوه و ریمدان به خوبی این ظرفیت را فراهم کرده است.

وی ادامه داد: جدا از زیرساخت‌های فیزیکی به صورت گذرگاه‌های مرزی، اقدام سال گذشته دولت در حذف ارز ترجیحی هم باعث شده که انگیزه قاچاق معکوس از ایران به کشورهای همسایه رفع و امکان تامین نیازها از کشورهای همسایه فراهم شود. اجرای این برنامه و نگاه به کشورهای

«سراسرآمد» بررسی می‌کند؛

۴ دلیل برای تغییر پارادایم حقوقی «تنگه هرمز»

چرا تنگه هرمز دیگر یک آبراه بین‌المللی «عادی» نیست؟

۴- بنابر این، این جنگ زمینه‌ساز یک تغییر بنیادین در نحوه درک و مفهوم‌سازی «آبراه‌های بین‌المللی» از سوی دولت‌های غربی و جامعه بین‌المللی است. بازگشایی «بدون قید و شرط» دیگر قابل اتکا نیست. اکنون باید شروطی تدوین و مدون شود تا از سوءاستفاده آینده از چنین تنگه‌هایی به‌عنوان مجرای برای تهدیدات موجودیتی جلوگیری گردد. چنین سازوکارهایی به معنای «بستن» تنگه‌های بین‌المللی نیست، بلکه با حفظ حق مشروع ناوبری صلح‌آمیز، راه‌های سوءاستفاده متجاوزان از این گذرگاه‌ها را مسدود می‌کند.

همسایه برای تامین نیازهای داخلی، به خوبی می‌تواند تراز تجاری ما را با این کشورها تعدیل و تمایل آنان به تجارت با ایران را افزایش دهد. این رویکرد ریسک تحریم‌ها را نیز کاهش می‌دهد و می‌تواند به ایجاد مسیرهای حمل و نقلی جدید و حل چالش یک سرخالی نیز کمک کند.

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه همه چیز برای رفع وابستگی تجاری از تنگه هرمز فراهم است، تصریح کرد: طبق بررسی‌ها، ایران می‌تواند بیش از ۸۰ درصد از حدود ۷۵ میلیون تن کالاهای اساسی مورد نیاز را از کشورهای همسایه بدون وابستگی به تنگه هرمز تامین کند.

وی افزود: به عنوان مثال ما می‌توانیم ۹.۵ میلیون تن گندم، جو، ذرت دامی، دانه سویا، روغن سویا و روغن آفتابگردان را با قیمت مناسب‌تر از روسیه تامین کنیم ولی در حال حاضر حدود ۲۸ میلیون تن کالای اساسی از کشور روسیه وارد می‌شود. همچنین امکان واردات حدود چهار میلیون تن کالای اساسی شامل جو، گندم، ذرت دامی و روغن آفتابگردان از قزاقستان وجود دارد در حالی که اکنون فقط حدود ۸۲ هزار تن کالای اساسی از این کشور وارد می‌شود. ظرفیت تأمین برنج و ذرت دامی از پاکستان هم حدود ۲.۵۸ میلیون تن است ولی ما فقط ۲۴۳ هزار تن کالای اساسی (عمدتاً برنج) از پاکستان وارد می‌کنیم.

مدنی گفت: یکی از چالش‌های چند سال اخیر ما با برخی کشورهای همسایه از جمله عراق، عدم تعادل در تراز تجاری بوده و مانع صادرات بیشتر ما به این کشور شده است. اگر ما در تامین نیازهای خود به ویژه کالاهای اساسی به کشورهای همسایه‌ای چون عراق روی آوریم این چالش رفع و امکان صادرات بیشتر به این کشورها فراهم می‌شود. مدنی در پایان با بیان اینکه امروز دیگر وقت تعلل در رفع وابستگی تجاری از تنگه هرمز نیست، خاطر نشان کرد: طی سال‌های اخیر بسیاری از نیازهای ما به دلایل مختلف به ویژه در حوزه کالاهای اساسی و امنیت غذایی از مناطق دوردستی چون آمریکای جنوبی تامین شده در صورتی که امکان تهیه این کالاها از کشورهای همسایه با کیفیت بالاتر، قیمت مناسب‌تر و هزینه حمل کمتر وجود داشته است. اکنون «عدو سبب خیر» شده و اجباراً باید این وضعیت را اصلاح کنیم. اگر قبلاً از منظر چالش‌های احتمالی که پدافند غیرعامل به آن توجه دارد بسر تمرکززدایی از بنادر جنوبی تاکید می‌شد امروز توحش دشمن عیناً جلوی چشم ماست و تعلل در رفع وابستگی تجاری از تنگه هرمز به هیچ وجه عقلانی نیست. هر چه بتوانیم در اجرای این برنامه موفق عمل کنیم؛ هم حربه‌های دشمن را بی‌اثر می‌کنیم و هم در برابر دشمنی‌های متعدد آنها دست بالا را خواهیم داشت به ویژه اینکه دشمن در شرایط کنونی از این ابزارها برای تحت فشار گذاشتن ما در مذاکرات استفاده می‌کند.